

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

LLYWODRAETH CYMRU

Cyllideb Atodol

2023-2024

Nodyn Esboniadol

Chwefror 2024

llyw.cymru

Cynnwys

1. Cyflwyniad	2
2. Dyraniadau Allweddol	3
3. Newidiadau i Gyllideb Cymru ers y Gyllideb Atodol Gyntaf 2023-24	5
4. Trosglwyddiadau rhwng Portffolios y Gweinidogion	15
5. Trosglwyddiadau o fewn Portffolios y Gweinidogion	17
6. Newidiadau i Gronfeydd Wrth Gefn	19
7. Cyllidebau Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)	34
	34
Atodiad 1 – Cysoni rhwng Cyllidebau'r Portffolios yn Nhablau'r Camau Gweithredu a'r rhai yng Nghynnig y Gyllideb	37
Atodiad 2 – Geirfa	39

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am gynnwys y ddogfen hon cysylltwch â:
wag-en@mailuk.custhelp.com

1. Cyflwyniad

- 1.1** Heddiw, cyflwynodd Llywodraeth Cymru'r ail gyllideb atodol ar gyfer 2023-24, yn unol â Rheol Sefydlog 20. Mae'r gyllideb atodol hon yn cynnig newidiadau i'r Gyllideb Atodol Gyntaf ar gyfer 2023-24 fel y'i cymeradwywyd gan Senedd Cymru ('y Senedd') ar 4 Gorffennaf 2023.
- 1.2** Mae'r gyllideb atodol hon yn rheoleiddio dyraniadau i gronfeydd wrth gefn ac oddi wrthynt, a throsglwyddiadau o fewn a rhwng portffolios. Mae hefyd yn cynnwys addasiadau i gyllideb Cymru i adlewyrchu effaith digwyddiadau cyllidol Llywodraeth y DU.
- 1.3** Ceir crynodeb o'r newidiadau a gynigir yn y gyllideb hon yn y penodau canlynol.
- 1.4** Mae'r ddogfen hon yn ategu 'Tablau Llinell Wariant y Gyllideb (BEL)' sydd ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru.

2. Dyraniadau Allweddol

- 2.1** Mae'r Gyllideb Atodol hon yn cynnwys dwy brif set o newidiadau – y rhai a [gyhoeddwyd](#) gan y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol ar 17 Hydref 2023 a rhai dyraniadau a newidiadau ychwanegol a wnaed yn ystod y flwyddyn ariannol 2023-24.
- 2.2** Yn dilyn y newidiadau a gyhoeddwyd ym mis Hydref, cafodd atodiad wedi'i ddiweddarau i Asesiad Effaith Integredig Strategol Llywodraeth Cymru ei [gyhoeddi](#).

lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

- 2.3** Ym mis Hydref, dyrannwyd **£425m** i'r MEG lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol gyda manylion pellach yn cael eu nodi yn [natganiad](#) y Gweinidog lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ar 8 Tachwedd.
- 2.4** Mae swm ychwanegol o **£59m** wedi'i ddyrannu yn y gyllideb atodol hon i adlewyrchu'r diffyg a ragwelir yn achos y MEG lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol. Yn ôl y rhagolygon presennol gan gyrff y GIG, er bod gwelliannau sylweddol, gyda phedwar o'r saith Bwrdd lechyd Lleol yn rhagweld y byddant yn bodloni eu diffygion targed, bydd y lleill yn methu â chyrhaedd y targedau a bennwyd ym mis Tachwedd. Mae eu sefyllfa wedi cael ei gwrthbwysu'n rhannol gan gyfleoedd ac arbedion pellach a nodwyd gan y Gweinidog lechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol o fewn ei phortffolio. Gwneir y dyraniad hwn unwaith ar sail un tro ac fe gaiff ei ddal o fewn yr MEG yn hytrach na chael ei ddyrannu i sefydliadau nad ydynt yn bodloni diffygion targed.
- 2.5** Mae dyraniad o **£95m** wedi'i reoleiddio yn y gyllideb hon mewn perthynas ag elfen Taliad Adfer ôl-ddyddiedig y [cynnig cyflog](#) a wnaed i staff Agenda ar gyfer Newid ar 20 Ebrill 2023.

- 2.6** Mae cyfalaf gwerth **£10m** wedi'i ddarparu i gefnogi ystod o offer a cheisiadau digidol ar draws y gwahanol Fyrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau.

Newid Hinsawdd

- 2.7** Mae'r gyllideb hon yn rheoleiddio dyraniad refeniw o **£82m** i'r MEG Newid Hinsawdd i gefnogi darparu £125m yn ychwanegol i Drafnidiaeth Cymru a gyhoeddwyd ym mis Hydref wrth iddi barhau i reoli costau uwch.
- 2.8** Mae dyraniad cyfalaf o **£34m** i gefnogi Llinell Graidd y Cymoedd a **£15m** i gefnogi gwaith cynnal a chadw a gwaith cyfalaf arall ar ffyrdd a strwythurau o fewn rhwydwaith cefnffyrdd Cymru hefyd yn cael ei wneud yn y gyllideb atodol hon.

Y Gymraeg ac Addysg

- 2.9** Mae dyraniad cyfalaf o **£12.56m** wedi'i wneud i MEG y Gymraeg ac Addysg i fynd i'r afael â gwaith lliniaru dros dro Concrit Awyredig Awtoclafiedig Cyfnerth (RAAC) mewn [pum ysgol a thri choleg](#) ac i fynd i'r afael â'r gwaith cynnal a chadw cyfalaf a'r pwysau iechyd a diogelwch cysylltiedig ar draws ysgolion a cholegau yng Nghymru. Bydd y cyllid yn helpu i reoli pwysau ariannol ar Sefydliadau Addysg Bellach Awdurdodau Lleol a bydd yn cael effaith gadarnhaol ar gyllidebau ysgolion a cholegau.

3. Newidiadau i Gyllideb Cymru ers y Gyllideb Atodol Gyntaf 2023-24

3.1 Mae tablau 3.1 i 3.4 isod nodir effaith net yr holl newidiadau i gyllideb Cymru. Mae tabl 3.5 yn crynhoi cyfanswm y dyraniadau yn ôl MEG.

Tabl 3.1 – Ffynonellau Cyllid Llywodraeth Cymru

ELFENNAU CYLLIDO LLYWODRAETH CYMRU	Cyllideb Atodol 2023-24 Mehefin 2023	Newidiad- au	Cyllideb Atodol 2023-24 Cynlluniau Newydd Chwefror 2024
	£000oedd	£000oedd	£000oedd
CYLLIDO ADNODDAU			
Terfyn Gwariant Adrannol (DEL):			
Cyllidol	15,988,285	464,988	16,453,273
Anghyllidol	1,803,254	-606,423	1,196,831
Tynnu i lawr o Gronfa Wrth Gefn Cymru	65,962	199,094	265,056
Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME):			
Cyllidol	24,546	6,434	30,980
Anghyllidol	-253,870	956,572	702,702
Cyllido a Ddatganolwyd i Gymru:			
Ardrethi Annomestig	906,000	0	906,000
Cyfraddau Treth Incwm Cymru ^{Nodyn}	2,765,500	0	2,765,500
Y Dreth Trafodiadau Tir	312,344	0	312,344
Y Dreth Gwarediadau Tirlenwi	40,802	0	40,802
Ad-dalu prifswm benthycu	-4,454	0	-4,454
CYFANSWM CYLLIDO ADNODDAU	21,648,369	1,020,665	22,669,034
CYLLIDO CYFALAF			
Terfyn Gwariant Adrannol (DEL):			
Cyffredinol	3,053,899	-21,937	3,031,962
Tynnu i lawr o Gronfa Wrth Gefn Cymru	0	47,230	47,230
Trafodiadau Ariannol	92,762	-5,500	87,262
Tynnu i lawr o Gronfa Wrth Gefn Cymru	0	37,420	37,420
Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME):			
Cyfalaf	1,386,950	-21,766	1,365,184
Cyllido a Ddatganolwyd i Gymru:			
Benthycu	150,000	0	150,000
CYFANSWM CYLLIDO CYFALAF	4,683,611	35,447	4,719,058
CYFANSWM CYLLIDO CYMRU	26,331,980	1,056,112	27,388,092

Nodyn

Yn cynnwys swm cysoni ar gyfer alldro 2021-22 yn 2023-24

Tabl 3.2 – Dyrannu Cyllideb Cymru

PRIF GRWPIAU GWARIANT (MEGs)		£000oedd		
		Cyllideb Atodol 2023-24 Mehefin 2023	Newidiadau	Cyllideb Atodol 2023-24 Cynlluniau Newydd Chwefror 2024
Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol		11,131,935	766,780	11,898,715
Cyllid a Llywodraeth Leol		6,086,118	-19,059	6,067,059
Y Gymraeg ac Addysg		3,471,020	120,417	3,591,437
Newid Hinsawdd		3,336,898	434,536	3,771,434
Yr Economi		595,146	-23,508	571,638
Materion Gwledig		447,684	-40,450	407,234
Cyfiawnder Cymdeithasol		181,032	7,798	188,830
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu		365,650	-16,520	349,130
Cyfanswm y Dyraniad i MEGs Llywodraeth Cymru		25,615,483	1,229,994	26,845,477
Adnoddau heb eu Dyrannu	Adnoddau Cyllidol	60,095	124,690	184,785
	Adnoddau Anghyllidol	661,975	-465,962	196,013
	Cyfalaf Cyffredinol	-61,047	131,778	70,731
	Trafodiadau Ariannol	-28,335	35,552	7,217
Comisiwn y Senedd		67,208	0	67,208
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ^{Nodyn 1}		5,963	-108	5,855
Swyddfa Archwilio Cymru ^{Nodyn 2}		8,452	94	8,546
Y Comisiwn Etholiadol ^{Nodyn 3}		1,414	54	1,468
Taliadau a Godir yn Uniongyrchol ar Gronfa Gyfunol Cymru		772	20	792
CYFANSWM CYLLIDEB CYMRU		26,331,980	1,056,112	27,388,092

Nodiadau

1. Cafodd cyllideb atodol ar gyfer 2023-24 ei chyflwyno i'r Pwyllgor Cyllid gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru ym mis Ionawr 2024. Adroddodd am ostyngiad o £108k yn ei adnodd cyllidol

2. Cafodd cyllideb atodol ar gyfer 2023-24 ei chyflwyno i'r Pwyllgor Cyllid gan Swyddfa Archwilio Cymru ym mis Mehefin 2023. Adroddodd am gynnydd o £94k yn ei chyfalaf cyffredinol.
3. Cyflwynwyd amcangyfrif atodol ar gyfer 2023-24 gan y Comisiwn Etholiadol i Bwyllgor y Llywydd ym mis Medi 2023. Adroddodd am gynnydd o £54k yn ei adnoddau cyllidol.

Tabl 3.3 – Newidiadau i Ddyraniadau MEG Adnoddau Llywodraeth Cymru

PRIF GRWP IAU GWARIANT (MEGs)	£000oedd					
	CYLLIDOL			ANGHYLLIDOL		
	Cyllideb Atodol 2023-24 Mehefin 2023	Newidiadau	Cyllideb Atodol 2023-24 Cynlluniau Newydd Chwefror 2024	Cyllideb Atodol 2023-24 Mehefin 2023	Newidiad -au	Cyllideb Atodol Gyntaf 2023-24 Cynlluniau Newydd Chwefror 2024
Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	10,129,185	614,790	10,743,975	303,359	11,170	314,529
Cyllid a Llywodraeth Leol	4,900,216	-47,537	4,852,679	545	58	603
Y Gymraeg ac Addysg	1,816,743	-58,242	1,758,501	491,837	-261,929	229,908
Newid Hinsawdd	899,605	91,403	991,008	292,575	109,837	402,412
Yr Economi	440,129	-27,521	412,608	17,234	3,429	20,663
Materion Gwledig	376,667	-17,250	359,417	10,817	-3,000	7,817
Cyfiawnder Cymdeithasol	139,237	303	139,540	255	-26	229
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	331,449	-16,520	314,929	18,604	0	18,604
Cyfanswm y Dyranid i MEGs Llywodraeth Cymru	19,033,231	539,426	19,572,657	1,135,226	-140,461	994,765

Tabl 3.4 – Newidiadau i Ddyraniadau MEG Cyfalaf Llywodraeth Cymru

PRIF GRWPIAU GWARIANT (MEGs)	£000oedd					
	CYFALAF CYFFREDINOL			TRAFODIADAU ARIANNOL		
	Cyllideb Atodol 2023-24 Mehefin 2023	Newidiadau	Cyllideb Atodol Gyntaf 2023-24 Cynlluniau Newydd Chwefror 2024	Cyllideb Atodol 2023-24 Mehefin 2023	Newidiadau	Cyllideb Atodol Gyntaf 2023-24 Cynlluniau Newydd Chwefror 2024
Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	478,048	40,895	518,943	0	0	0
Cyllid a Llywodraeth Leol	278,904	28,420	307,324	0	0	0
Y Gymraeg ac Addysg	357,300	-24,040	333,260	14,886	4,443	19,329
Newid Hinsawdd	1,978,471	-105,129	1,873,342	108,770	0	108,770
Yr Economi	81,811	-22,612	59,199	-2,553	-13,075	-15,628
Materion Gwledig	60,200	-20,200	40,000	0	0	0
Cyfiawnder Cymdeithasol	17,000	-3,913	13,087	-6	5,000	4,994
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	12,397	0	12,397	0	0	0
Cyfanswm y Dyraniad i MEGs Llywodraeth Cymru	3,264,131	-106,579	3,157,552	121,097	-3,632	117,465

- 3.2** Darperir trosolwg o'r newidiadau i'r ffynonellau cyllid isod ac mae manylion dyraniadau o gronfeydd wrth gefn i'w gweld yn adran 6.

Addasiadau i Ffynonellau Cyllid

Adnoddau Cyllidol

- 3.3** Cafwyd cynnydd net o £664,082k i linell sylfaen Adnoddau Cyllidol yn cynnwys:
- Tynnu £199,094k i lawr o Gronfa Wrth gefn Cymru;
 - Cynnydd o symiau canlyniadol Barnett yn dod i gyfanswm o £363,639k ac yn cynnwys:
 - £132,737k mewn perthynas â chyllid a gyhoeddwyd yng Nghyllideb y DU ar gyfer yr Hydref 2023; a
 - £230,902k a ddaeth i law adeg Amcangyfrifon Atodol Llywodraeth y DU ym mis Chwefror 2024;
 - Cynnydd o £18,585k o ganlyniad i newid o gyfalaf cyffredinol
 - Gostyngiad o £43,902k oherwydd cario cyllid ymlaen i 2024-25 y tu allan i Gronfa Wrth Gefn Cymru;
 - Trosglwyddiadau i mewn gwerth cyfanswm o £49,165k oddi wrth yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol (DHSC) yn cynnwys:
 - £48,268k mewn perthynas â Chronfa Pedair Gwlad y DU;
 - £597k mewn perthynas â Gwaed sydd wedi'i Heintio â HIV; a
 - £300k mewn perthynas â Thaliadau lawndal Dros Dro Gwaed Heintiedig;
 - Trosglwyddiad i mewn o £37,603k oddi wrth y Swyddfa Gartref mewn perthynas â'r balans sy'n ddyledus am 2023-24 ar gyfer y Gordal Iechyd Mewnfudo;
 - Trosglwyddiadau gwerth cyfanswm o £16,724k oddi wrth yr Adran Ffyniant Bro, Tai a Chymunedau (DLUHC) yn cynnwys:
 - £8,220k mewn perthynas â Chronfa Wcráin;
 - £7,806k mewn perthynas â Thariff Cyffredinol Ffoaduriaid Wcráin;
 - £600k mewn perthynas â Phorthladdoedd Rhydd;

- £49k mewn perthynas â Rhaglen Groeso Hong Kong; a
- £49k mewn perthynas â'r Gronfa Adsefydlu Plant a Phobl Ifanc;
- Trosglwyddiad o £9,735k i mewn oddi wrth Drysorlys EF ynghylch symiau'r blynyddoedd blaenorol ar gyfer y Gordal Iechyd Mewnfudo;
- Trosglwyddiad o £9,400k i mewn perthynas â newidiadau i IFRS16;
- Trosglwyddiadau i mewn gwerth cyfanswm o £4,013k oddi wrth y Weinyddiaeth Gyfiawnder yn cynnwys:
 - £3,738k mewn perthynas â Dysgu Troseddwyr; a
 - £275k mewn perthynas â'r Gronfa Canlyniadau a Rennir;
- Trosglwyddiad o £1,164k i mewn oddi wrth Drysorlys EF mewn perthynas â chyllid Ffiniau;
- Trosglwyddiad o £1,068k i mewn oddi wrth Drysorlys EF mewn perthynas â Gwasanaethau Cyngor Ariannol;
- Trosglwyddiad o £139k oddi wrth Drysorlys EF mewn perthynas ag ad-daliad rheoli arian parod;
- Trosglwyddiad o £125k i mewn oddi wrth Drysorlys EF mewn perthynas â Gwasanaethau Cyngor Ariannol; a
- Gostyngiad net o £2,470k yn yr addasiad i'r grant bloc.

Adnoddau Anghyllidol

3.4 Ers y Gyllideb Atodol Gyntaf cafwyd gostyngiad o swm net o £606,423k yn llinell sylfaen adnoddau anghyllidol, sy'n cynnwys cynnydd o £47,487k mewn dibrisiant cyffredinol a gostyngiad o £653,910k oherwydd newid mewn Benthyciadau i Fyfirwyr. Digwyddodd y newidiadau adeg Amcangyfrifon Atodol Llywodraeth y DU ym mis Chwefror 2024

Cyllido Datganoledig Cymru

3.5 Mae incwm treth ddatganoledig wedi aros heb ei newid ers y gyllideb atodol gyntaf, sef £3,118,646k.
Mae'r swm y mae ei angen i ad-dalu prifswm benthycia wedi aros heb ei newid hefyd sef £4,454k.

Cyfalaf Cyffredinol

3.6 Cafwyd cynnydd o swm net o £25,293k yn y llinell sylfaen cyfalaf cyffredinol ers y Gyllideb Atodol Gyntaf, yn cynnwys:

- Cynnydd o symiau canlyniadol Barnett gwerth cyfanswm o £7,905k a ddaeth i law adeg Amcangyfrifon Atodol Llywodraeth y DU ym mis Chwefror 2024;
- Gostyngiad o £18,585k o ganlyniad i newid i adnoddau cyllidol;
- Gostyngiad o £40,265k mewn perthynas ag ildiad cyfalaf yn ymwneud ag IFRS16;
- Tynnu £47,230k i lawr o Gronfa Wrth Gefn Cymru.
- Cynnydd net o £17,397k mewn ychwanegiadau nad ydynt yn Barnett mewn perthynas â chyllid ar gyfer Bargeinion Dinesig a Thwf;
- £8,255k oddi wrth Drysorlys EF mewn perthynas â chyllid Ffiniau;
- £3,400k gan yr Adran Gwyddoniaeth, Arloesi a Thechnoleg mewn perthynas â chynllun peilot y Gronfa Arloesi Rhanbarthol; a
- Throsglwyddiad o £44k allan i'r Adran dros Dechnoleg Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon (DCMS) mewn perthynas â Chronfa Goffa'r Dreftadaeth Genedlaethol.

Cyfalaf Trafodiadau Ariannol

3.7 Bu gostyngiad net yn y llinell sylfaen trafodiadau ariannol o £31,920k ers y Gyllideb Atodol Gyntaf yn cynnwys:

- Tynnu £37,420k i lawr o Gronfa Wrth Gefn Cymru; a
- Symiau canlyniadol negyddol net gwerth cyfanswm o £5,500k a ddidynnwyd adeg Amcangyfrifon Atodol Llywodraeth y DU ym mis Chwefror 2024

Tabl 3.5 – Crynodeb o Gyfanswm Dyraniadau MEG Llywodraeth Cymru

CYFANSWM DYRANIADAU MEG 2023-24 yn ôl y GYLLIDEB ATODOL										
£000oedd										
PRIF GRWPIAU GWARIANT (MEGs)	Adnodd			Cyfalaf			Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)			CYFANSWM DYRANIAD MEG
	Cyllidol	Anghyllidol	Cyfanswm Adnoddau	Cyffredinol	Trafodiadau Ariannol	Cyfanswm Cyfalaf	Adnodd	Cyfalaf	Cyfanswm AME	
Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	10,743,975	314,529	11,058,504	518,943	0	518,943	319,509	1,759	321,268	11,898,715
Cyllid a Llywodraeth Leol	4,852,679	603	4,853,282	307,324	0	307,324	906,453	0	906,453	6,067,059
Y Gymraeg ac Addysg	1,758,501	229,908	1,988,409	333,260	19,329	352,589	-112,958	1,363,397	1,250,439	3,591,437
Newid Hinsawdd	991,008	402,412	1,393,420	1,873,342	108,770	1,982,112	395,902	0	395,902	3,771,434
Yr Economi	412,608	20,663	433,271	59,199	-15,628	43,571	94,796	0	94,796	571,638
Materion Gwledig	359,417	7,817	367,234	40,000	0	40,000	0	0	0	407,234
Cyfiawnder Cymdeithasol	139,540	229	139,769	13,087	4,994	18,081	30,980	0	30,980	188,830
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	314,929	18,604	333,533	12,397	0	12,397	3,200	0	3,200	349,130
CYFANSWM Y DYRANIADAU I MEGs LLYWODRAETH CYMRU	19,572,657	994,765	20,567,422	3,157,552	117,465	3,275,017	1,637,882	1,365,156	3,003,038	26,845,477

4. Trosglwyddiadau rhwng Portffolios y Gweinidogion

4.1 Cafwyd trosglwyddiadau lluosog rhwng Portffolios y Gweinidogion yn y gyllideb atodol hon, yn dod i gyfanswm o £19,593k. Crynhoir effaith net y trosglwyddiadau ar bob un o'r MEGs yn y tabl isod.

	Adnoddau Cyllidol £'000			Cyfalaf £'000		
	I	O	Trosglwydd- iadau Net	I	O	Trosglwydd- iadau Net
Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	0	-13,313	-13,313	377	-346	31
Cyllid a Llywodraeth Leol	155	0	155	0	-175	-175
Y Gymraeg ac Addysg	6,370	-1,022	5,348	0	0	0
Newid Hinsawdd	0	0	0	346	-4,000	-3,654
Yr Economi	1,042	-515	527	4,000	-202	3,798
Materion Gwledig	0	0	0	0	0	0
Cyfiawnder Cymdeithasol	7,303	0	7,303	0	0	0
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	0	-20	-20	0	0	0
	14,870	-14,870	0	4,723	-4,723	0

4.2 Mae manylion y trosglwyddiadau dros £1m fel a ganlyn:

Adnoddau Cyllidol

4.3 Dau drosglwyddiad gwerth cyfanswm o £6,010k o'r MEG Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i MEG y Gymraeg ac Addysg. Mae'r rhain yn cynnwys:

- £3,250k o BEL Cyllidebau eraill y GIG i'r BEL Grantiau Cymorth i Fyfirwyr i gefnogi myfirwyr anfeddygol sy'n hanu o Gymru sy'n astudio yn Lloegr; a
- £2,760k o'r BEL Addysg a Hyfforddiant i'r BEL Gwariant Rhaglenni CCAUC mewn perthynas ag addysg feddygol yng Ngogledd Cymru.

- 4.4** Trosglwyddo BEL Corff Llais y Dinesydd a £7,303k o'r MEG Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i'r MEG Cyfiawnder Cymdeithasol.

Cyfalaf Cyffredinol

- 4.5** Trosglwyddiad o £4,000k o'r BEL Effeithlonrwydd Adnoddau a'r Economi Gylchol o fewn y MEG Newid Hinsawdd i'r BEL Busnes a Datblygu Economaidd Rhanbarthol o fewn MEG yr Economi

5. Trosglwyddiadau o fewn Portffolios y Gweinidogion

5.1 Yn ogystal â'r trosglwyddiadau rhwng Portffolios y Gweinidogion a nodir ym mhennod 4, mae nifer o drosglwyddiadau rhwng BELs o fewn yr un portffolios a gynhwysir yn Nhablau'r BELs cyhoeddedig. Nodir y MEGs lle mae'r trosglwyddiadau hyn yn uwch na £1m isod:

Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

5.2 Cafwyd trosglwyddiadau adnoddau lluosog gwerth cyfanswm o £93,699k rhwng BELs o fewn MEG Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol. Yn gryno, mae'r trosglwyddiadau hyn:

- yn alinio'r dyraniadau â'r Byrddau Iechyd Lleol yn gywir; ac
- yn alinio dyraniadau i ariannu ymrwymïadau penodol.

Cyllid a Llywodraeth Leol

5.3 Mae trosglwyddiad cyfalaf sengl o £6,100k wedi'i drosglwyddo o BEL Cyllid Cyfalaf Cyffredinol Llywodraeth Leol i'r BEL Cymorth Ariannol Brys o fewn y MEG Cyllid a Llywodraeth Leol.

Y Gymraeg ac Addysg

5.4 Cafwyd trosglwyddiadau adnoddau lluosog gwerth cyfanswm o £16,574k a throsglwyddiadau cyfalaf gwerth cyfanswm o £5,775k rhwng BELs o fewn MEG y Gymraeg ac Addysg fel rhan o ymarfer ailflaenoriaethu.

Newid Hinsawdd

5.5 Bu trosglwyddiadau adnoddau lluosog gwerth cyfanswm o £33,404k rhwng BELs yn y MEG Newid Hinsawdd fel rhan o'r ymarfer ailflaenoriaethu.

- Mae £31,400k wedi'i drosglwyddo i BEL Trafnidiaeth Cymru, gan gynnwys
 - £26,300k o BEL Cyfoeth Naturiol Cymru;
 - £2,100k o'r BEL Diogelwch Adeiladau;
 - £1,800k o'r BEL Hedfanaeth; a
 - £1,150k o BEL y Gronfa Rhyddhau Tir.

- Mae £1,953k wedi'i drosglwyddo i'r BEL Seilwaith Gwyrdd newydd.

Cafwyd trosglwyddiadau lluosog gwerth cyfanswm o £22,499k rhwng BELs o fewn y MEG Newid Hinsawdd.

- Mae £16,717k wedi'i drosglwyddo i'r BEL Diogelwch ar y Ffyrdd oherwydd ailflaenoriaethu'r gyllideb, sy'n cynnwys y canlynol;
 - £10,000k o'r BEL Cymorth i Fysiau;
 - £3,365k o'r BEL Blaenoriaethau Trafnidiaeth Lleol; a
 - £3,352k o'r BEL Teithio Cynaliadwy a Llesol.
- Mae £4,028k wedi'i drosglwyddo o BEL Gwasanaeth Ynni Llywodraeth Cymru i BEL y Rhaglen Tlodi Tanwydd i ddarparu cymorth ychwanegol i Gynllun Nyth y Rhaglen Cartrefi Clyd.
- Mae £1,754k wedi'i drosglwyddo o BEL Trafnidiaeth Cymru i BEL Cyfoeth Naturiol Cymru.

Materion Gwledig

- 5.6** Mae trosglwyddiad adnodd sengl o £13,000k wedi'i drosglwyddo o'r BEL Cynllun Buddsoddi Gwledig i'r BEL Cynllun Datblygu Gwledig 2014-20 o fewn y MEG Materion Gwledig.

Cyfiawnder Cymdeithasol

- 5.7** Bu trosglwyddiadau adnoddau lluosog gwerth cyfanswm o £3,127k rhwng BELs yn y MEG Cyfiawnder Cymdeithasol fel rhan o ymarfer ailflaenoriaethu.
- Mae £1,100k wedi'i drosglwyddo o'r BEL Cynhwysiant Ariannol i'r BEL Incwm Sylfaenol; ac
 - Mae £1,470k wedi'i drosglwyddo o'r BEL Cydraddoldeb, Cynhwysiant a Hawliau Dynol a'i rannu rhwng nifer o BELs ar draws y MEG.

6. Newidiadau i Gronfeydd Wrth Gefn

- 6.1** Mae'r gyllideb yn cysoni nifer o ddyraniadau i gronfeydd wrth gefn ac oddi wrthynt. Mae rhestr gyflawn i'w chael yn nhabl 6.1.

Dyraniadau o Gronfeydd Adnoddau Cyllidol Wrth Gefn

- 6.2** Mae dyraniadau gwerth cyfanswm o £787,281k wedi'u gwneud o gronfeydd adnoddau cyllidol wrth gefn yn y gyllideb atodol hon. Mae'r cyfanswm ar gyfer pob MEG a manylion y trosglwyddiadau sylweddol wedi'u hamlinellu isod:

- Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol - £676,178k:
 - £675,006k i BEL Dyraniadau Craidd y GIG. £5790,400k o ganlyniad i'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn, £48,268k mewn perthynas â'r trosglwyddiad cyllidebol a ddaeth i law oddi wrth DHSC ar gyfer Cronfa Pedair Gwlad y DU a £47,338k mewn perthynas â'r Gordal Iechyd Mewnfudo.
- Y Gymraeg ac Addysg - £11,138k:
 - £7,400k i'r BEL Bwyd a Maeth mewn Ysgolion mewn perthynas â'r ddarpariaeth gwyliau prydau ysgol am ddim; a
 - £3,738k i'r BEL Dysgu ar gyfer Troseddwyd mewn perthynas â'r trosglwyddiad cyllidebol a ddaeth i law oddi wrth y Weinyddiaeth Gyfiawnder.
- Newid Hinsawdd - £91,403k;
 - I gyd i BEL Trafnidiaeth Cymru.
- Yr Economi - £8,562k:
 - £7,100k i'r BEL Rheoli Ffiniau.

Trosglwyddiadau i Gronfeydd Adnoddau Cyllidol Wrth Gefn

- 6.3** Mae trosglwyddiadau gwerth cyfanswm o £247,855k wedi'u gwneud i gronfeydd adnoddau cyllidol wrth gefn yn y gyllideb atodol hon. Mae'r

cyfanswm ar gyfer pob MEG a manylion y trosglwyddiadau sylweddol wedi'u hamlinellu isod.

- Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol - £48,075k
 - £47,362k o'r BEL Ymchwil a Datblygu mewn perthynas â newid o adnoddau i gyfalaf mewn cysylltiad ag aiddosbarthu cyllid Ymchwil a Datblygu.
- Cyllid a Llywodraeth Leol - £47,692k
 - £28,494k o BELs lluosog yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn
 - £19,198k o BELs lluosog mewn perthynas â newid o adnoddau i gyfalaf.
- Y Gymraeg ac Addysg - £74,728k o BELs lluosog yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.
- Newid Hinsawdd - £33,353k o BELs lluosog yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.
- Yr Economi - £36,610k, y mae £36,562k ohono yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.
- Materion Gwledig - £17,250k o BELs lluosog yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.
- Cyfiawnder Cymdeithasol - £7,000k o BELs lluosog yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.
- Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu - £16,500k o BELs lluosog yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.

Dyraniadau o Gronfeydd Adnoddau Anghyllidol Wrth Gefn

6.4 Mae trosglwyddiadau gwerth cyfanswm o £136,619k wedi'u gwneud o gronfeydd adnoddau anghyllidol wrth gefn yn y gyllideb atodol hon. Y mwyaf o'r rhain yw dyraniad o £71,309k i'r MEG Newid Hinsawdd mewn perthynas â'r rhwydwaith ffyrdd.

Trosglwyddiadau i Gronfeydd Adnoddau Anghyllidol Wrth Gefn

6.5 Mae trosglwyddiadau gwerth cyfanswm o £277,080k wedi'u gwneud i gronfeydd adnoddau anghyllidol wrth gefn yn y gyllideb atodol hon. Roedd £261,929k o'r rhain yn dod o'r BEL Ddarpariaeth Cyllideb Adnoddau Benthyciadau i Fyfirwyr o fewn MEG y Gymraeg ac Addysg mewn perthynas â newid yn y cyfrifiad o ddyraniadau Benthyciadau i Fyfirwyr gan Drysorlys EF.

Dyraniadau o Gronfeydd Cyfalaf Cyffredinol Wrth Gefn

6.6 Mae dyraniadau gwerth cyfanswm o £195,714k wedi'u gwneud o gronfeydd cyfalaf cyffredinol yn y gyllideb atodol hon. Mae'r cyfanswm ar gyfer pob MEG a manylion y trosglwyddiadau sylweddol wedi'u hamlinellu isod.

- Y Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol - £57,362k
 - £47,362k i'r BEL Ymchwil a Datblygu mewn perthynas â newid o adnoddau i gyfalaf mewn cysylltiad ag aiddosbarthu cyllid Ymchwil a Datblygu.
 - £10,000k i BEL Dyraniadau Craidd y GIG i ariannu offer y GIG a cheisiadau digidol.
- Cyllid a Llywodraeth Leol - £54,540k
 - £35,342k i'r BEL Bargeinion Dinesig a Thwf mewn perthynas â chyllid a ddaeth i law oddi wrth Drysorlys EF; a
 - £19,198k i BELs lluosog mewn perthynas â newid o adnoddau i gyfalaf.
- Y Gymraeg ac Addysg - £15,960k
 - £12,560k i'r BEL Seilwaith Addysg,
 - £10,000k mewn perthynas â chynnal a chadw; a
 - £2,560k mewn perthynas â Choncrit Awyredig Awtoclafiedig Cyfnerth (RAAC);
 - £3,400k i BEL Gwariant Rhaglenni CCAUC mewn perthynas â throsglwyddiad cyllidebol a ddaeth i law oddi wrth yr Adran

Gwyddoniaeth, Arloesi a Thechnoleg (DSIT) ar gyfer y Gronfa Arloesi Ranbarthol.

- Newid Hinsawdd - £58,324k
 - £34,000k i BEL Trafnidiaeth Cymru;
 - £15,000k i BEL Gweithrediadau'r Rhwydwaith;
 - £5,000k i'r BEL Seilwaith Gwyrdd a
 - £2,000k i BEL Cyfoeth Naturiol Cymru.
- Yr Economi - £10,595k
 - y trosglwyddwyd £8,255k ohono i'r BEL Rheoli Ffiniau mewn perthynas â chyllid a ddaeth i law oddi wrth Drysorlys EF;
 - y dyrannwyd £1,740k ohono i'r BEL Seilwaith Eiddo.
- Cyfiawnder Cymdeithasol - £687k.

Dyraniadau i Gronfeydd Cyfalaf Cyffredinol Wrth Gefn

6.7 Mae dyraniadau gwerth cyfanswm o £302,293k wedi'u gwneud i gronfeydd cyfalaf cyffredinol yn y gyllideb atodol hon. Mae'r cyfanswm ar gyfer pob MEG a manylion y trosglwyddiadau sylweddol wedi'u hamlinellu isod.

- Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol - £16,498k, £15,000k o BEL Dyraniadau Craidd y GIG mewn perthynas â thanwariant.
- Cyllid a Llywodraeth Leol - £25,945k o'r BEL Bargeinion Dinesig a Thwf mewn perthynas ag ailbroffilio cyllid ac arbedion a nodwyd fel rhan o'r ymarfer yn ystod y flwyddyn.
- Y Gymraeg ac Addysg - £40,000k o'r BEL Seilwaith Addysg yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.
- Newid Hinsawdd - £158,045k, y daeth £131,001k ohono o BELs lluosog yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.
- Yr Economi - £37,005k
 - y trosglwyddwyd £34,500k ohono o'r BEL Gweithrediadau Seilwaith TGCh yn ymwneud ag adfachiad Band Eang Cyflym lawn; a

- £2,500k o'r BEL Busnes a Datblygu Economaidd Rhanbarthol BEL yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.
- Materion Gwledig - £20,200k o'r BEL Cynlluniau Buddsoddi Gwledig yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.
- Cyfiawnder Cymdeithasol - £4,600k o BELs lluosog yn ymwneud â'r ymarfer arbedion yn ystod y flwyddyn.

Dyraniadau o Gronfeydd Cyfalaf Trafodiadau Ariannol Wrth Gefn

- 6.8** Cafwyd trosglwyddiadau net gwerth cyfanswm o £10,193k o'r cronfeydd cyfalaf trafodiadau wrth gefn yn y gyllideb atodol.
- £5,193k i'r BEL Seilwaith Addysg o fewn MEG y Gymraeg ac Addysg mewn perthynas â chyllid ar gyfer Coleg Pen-y-bont ar Ogwr; a
 - £5,000k i'r Rhaglen Cyfleusterau Cymunedau yn yr MEG Cyfiawnder Cymdeithasol mewn perthynas â Chyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (CGGC).

Dyraniadau i Gronfeydd Cyfalaf Trafodiadau Ariannol Wrth Gefn

- 6.9** Bu pedwar trosglwyddiad yn ôl i gronfeydd cyfalaf trafodiadau ariannol yn y gyllideb atodol hon gwerth cyfanswm o £13,075k.
- £10,000k o'r BEL Cronfeydd Cyllid Busnes o fewn MEG yr Economi yn ymwneud â chyllid nad oes ei angen bellach; a
 - £3,825k yn ymwneud ag ad-dalu benthyddiadau y daeth £750k ohono o MEG y Gymraeg ac Addysg a £3.075k o MEG yr Economi.

Newidiadau yn y Gyllideb

- 6.10** O fewn y MEG Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a Chyllid a Llywodraeth Leol bu newidiadau lluosog rhwng yr adnoddau cyllidol a'r cronfeydd cyfalaf cyffredinol. Mae'r effaith net ar y ddwy gronfa wrth gefn yn sero ond darperir manylion llawn y symudiadau yn nhabl 6.1 isod.

Trosglwyddiadau Eraill gyda Chronfeydd Wrth Gefn

6.11 Cafwyd trosglwyddiadau eraill gyda chronfeydd canolog nad ydynt yn effeithio ar y MEGs. Mae canlyniad net y rhain fel a ganlyn:

- Cynnydd net o £34k mewn cronfeydd anghyllidol wrth gefn; a
- Gostyngiad net o £94k mewn cronfeydd cyfalaf cyffredinol wrth gefn.

Mae tabl 6.1 isod yn adlewyrchu'r holl symudiadau ar gronfeydd wrth gefn:

Tabl 6.1 - Newidiadau i Gronfeydd wrth gefn 2023-24 ers y Gyllideb Atodol Gyntaf a'r Dyraniadau o Gronfeydd wrth Gefn sy'n cael eu gwneud yn y Gyllideb Atodol hon

	£000eodd						
	Adnoddau Cyllidol	Adnoddau Anghyllidol	Cyfanswm yr Adnoddau	Cyfalaf Cyffredinol	Cyfalaf Trafodiadau Ariannol	Cyfanswm cyfalaf	Cyfanswm
Cronfeydd Wrth Gefn yn y Gyllideb Atodol Gyntaf	60,095	661,975	722,070	-61,047	-28,335	-89,382	632,688
Trosglwyddiadau a symiau canlyniadol ers y Gyllideb Atodol Gyntaf	464,988	-606,423	-141,435	-21,937	-5,500	-27,437	-168,872
Symud o ran ad-dalu prifswm benthyca	0	0	0	0	0	0	0
Tynnu i lawr o Gronfa Wrth Gefn Cymru	199,094	0	199,094	47,230	37,420	84,650	283,744
Cronfeydd Wrth Gefn Diwygiedig	724,177	55,552	779,729	-35,754	3,585	-32,169	747,560
Newidiadau:							
IECHYD A GWASANAETHAU CYMDEITHASOL							
IFRS 16:	0	0	0	15,000	0	15,000	15,000
Dyraniadau Craidd y GIG	0	0	0	15,000	0	15,000	15,000
Others:	-628,103	-11,170	-639,273	-55,864	0	-55,864	-695,137
Dyraniadau Craidd y GIG	-675,006	-12,616	-687,622	-10,000	0	-10,000	-697,622
Dyraniadau Uniongyrchol Eraill GIG Cymru	-897	0	-897	0	0	0	-897
Iechyd a Gofal Digidol Cymru	0	2,335	2,335	0	0	0	2,335
Addysg a Gwella Iechyd Cymru	0	22	22	0	0		22

Iechyd Meddwl	713	0	713	1,498	0	1,498	2,211
Cronfa'r Cynllun Gweithredu ar Gamddefnyddio Sylweddau	-275	0	-275	0	0	0	-275
Ymchwil a Datblygu	47,362	0	47,362	(47,362)	0	(47,362)	0
Cymorth i Ofal Plant a Chwarae	0	-911	-911	0	0		-911
IECHYD A GWASANAETHAU CYMDEITHASOL	-628,103	-11,170	-639,273	-40,864	0	-40,864	-680,137
CYLLID A LLYWODRAETH LEOL							
Eraill:	47,692	-58	44,586	-28,595	0	-17,782	26,804
Cyllid Refeniw Cyffredinol Llywodraeth Leol	14,390	0	14,390	0	0	0	14,390
Rhyddhad Ardrethi Annomestig	16,600	0	16,600	0	0	0	16,600
Trawsnewid a Deddfwriaeth	190	0	190	0	0	0	190
Cymorth Ariannol Brys	11,040	0	11,040	-17,782	0	-17,782	-6,742
Polisi Etholiadau	1,000	0	1,000	0	0	0	1,000
Gwella a Chymorth	300	0	300	0	0	0	300
Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru	0	2	2	0	0	0	2
Ystadau Cymru	424	0	424	0	0	0	424
Awdurdod Cyllid Cymru	700	-60	640	0	0	0	640
Trethi Datganoledig	100	0	100	0	0	0	100
Cyllid Rhaglen Caffael Masnachol	1,032	0	1,032	0	0	0	1,032
Bargeinion Dinesig a Bargeinion Twf	0	0	0	-9,397	0	-9,397	-9,397
Buddsoddi i Arbed	1,916	0	1,916	-1,416	0	-1,416	500
CYLLID A LLYWODRAETH LEOL	47,692	-58	47,634	-28,595	0	-28,595	19,039
Y GYMRAEG AC ADDYSG							
Eraill:	63,590	261,929	325,519	24,040	-4,443	19,597	345,116
Cwricwlwm ac Asesu	489	0	489	0	0	0	489
Datblygu a Chymorth Athrawon	2,340	0	2,340	0	0	0	2,340

Darpariaeth Ôl-16	8,498	0	8,498	0	0	0	8,498
Diwygio Addysg a Hyfforddiant Ôl- orfodol	200	0	200	0	0	0	200
Gwariant Rhaglenni CCAUC	670	0	670	-3,400	0	-3,400	-2,730
Grant Gwella Ysgolion	2,155	0	2,155	0	0	0	2,155
Cefnogi Dysgu Digidol mewn Addysg	450	0	450	0	0	0	450
Bwyd a Maeth mewn Ysgolion	4,940	0	4,940	0	0	0	4,940
Dull Gweithredu Ysgol Gyfan ar gyfer Llesiant	1,630	0	1,630	0	0	0	1,630
Grwpiau Agored I Niwed	200	0	200	0	0	0	200
Grantiau Cymorth Myfyrwyr	44,636	0	44,636	0	0	0	44,636
Ysgolion Cymunedol	270	0	270	0	0	0	270
Dysgu i Droseddwyr	-3,738	0	-3,738	0	0	0	-3,738
Ymgysylltu a Chyflogaeth Ieuenctid	850	0	850	0	0	0	850
Seilwaith Addysg	0	0	0	27,440	-4,443	22,997	22,997
Darpariaeth Cyllideb Adnoddau Benthyciadau i Fyfyrwyr	0	261,929	261,929	0	0	0	261,929
Y GYMRAEG AC ADDYSG	63,590	261,929	325,519	24,040	-4,443	19,597	345,116
NEWID HINSAWDD							
IFRS 16:	-8,803	7,017	-1,786	27,000	0	27,000	25,214
Cyfoeth Naturiol Cymru	0	-2,746	-2,746	0	0	0	-2,746
Trafnidiaeth Cymru	-8,803	9,763	960	27,000	0	27,000	27,960
Erail:	-82,600	-116,854	-199,454	74,475	0	74,475	-124,979
Seilwaith Gwyrdd	0	0	0	-5,070	0	-5,070	-5,070
Rheoli Risg Llifogydd a Chyflenwi Polisi Dŵr	0	0	0	-1,000	0	-1,000	-1,000
Bioamrywiaeth, Tystiolaeth ac Iechyd Planhigion	0	0	0	2,000	0	2,000	2,000
Coedwigaeth	0	0	0	994	0	994	994

Cyfoeth Naturiol Cymru	0	-1,545	-1,545	0	0	0	-1,545
Effeithlonrwydd Adnoddau ac Economi Gylchol	0	0	0	1,000	0	1,000	1,000
Diogelwch Adeiladau	0	0	0	45,000	0	45,000	45,000
Cronfa Rhyddhau Tir	0	0	0	7,000	0	7,000	7,000
Gweithrediadau'r Rhwydwaith	0	-71,309	-71,309	-15,000	0	-15,000	-86,309
Trafnidiaeth Cymru	-82,600	-44,000	-126,600	-34,000	0	-34,000	-160,600
Ynni Cymru	0	0	0	10,000	0	10,000	10,000
Ynni Morol	0	0	0	4,500	0	4,500	4,500
Lleoedd Lleol ar gyfer Natur	0	0	0	1,000	0	1,000	1,000
Tai Marchnad a Chynlluniau Eraill	0	0	0	19,000	0	19,000	19,000
Adfywio	0	0	0	14,500	0	14,500	14,500
Cymorth Bysiau	0	0	0	21,500	0	21,500	21,500
Teithio Cynaliadwy a Llesol	0	0	0	3,551	0	3,551	3,551
Datblygu Seilwaith Strategol	0	0	0	-500	0	-500	-500
NEWID HINSAWDD	-91,403	-109,837	-201,240	101,475	0	101,475	-99,765
YR ECONOMI							
IFRS 16:	48	-17	31	-1,735	0	-1,735	-1,704
Seilwaith Eiddo	48	-17	31	-1,740	0	-1,740	-1,709
Gweithrediadau'r Seilwaith TGCh	0	0	0	5	0	5	5
Eraill:	28,000	-3,412	24,588	28,145	13,075	41,220	65,808
Busnes a Datblygu Economaidd Rhanbarthol	971	0	971	2,500	0	2,500	3,471
Busnes Cymru	3,200	0	3,200	0	0	0	3,200
Tasglu'r Cymoedd	138	0	138	0	0	0	138
Allforio, Masnach a Mewnfuddsoddi	347	0	347	0	0	0	347
Porthladdoedd Rhydd	-600	0	-600	0	0	0	-600
Cronfeydd Cyllid Busnes	0	-800	-800	0	10,000	10,000	9,200

Seilwaith Eiddo	5,200	-2,612	2,588	0	75	75	2,663
Gweithrediadau'r Seilwaith TGCh	500	0	500	34,500	0	34,500	35,000
Prentisiaethau	17,515	0	17,515	0	0	0	17,515
Cyflogadwyedd gan gynnwys y Warant Pobl Ifanc	6,900	0	6,900	0	0	0	6,900
Gwyddoniaeth	209	0	209	0	0	0	209
Twristiaeth	209	0	209	0	0	0	209
Digwyddiadau Cymru	273	0	273	0	0	0	273
Cymorth ar gyfer Diwylliant Lleol a Chwaraeon	1,100	0	1,100	-600	0	-600	500
Cymru Greadigol	-862	0	-862	0	0	0	-862
Rheolaethau'r Ffin	-7,100	0	-7,100	-8,255	0	-8,255	-15,355
Cynllun Benthyciadau Cyfalaf Chwaraeon	0	0	0	0	3,000	3,000	3,000
YR ECONOMI	28,048	-3,429	24,619	26,410	13,075	39,485	64,104
MATERION GWLEDIG							
Eraill:	17,250	3,000	20,250	20,200	0	20,200	40,450
Strategaeth a Chysylltiadau'r Llywodraeth	800	0	800	0	0	0	800
Strategaeth Amaethyddol	250	0	250	0	0	0	250
EID Cymru	1,000	0	1,000	0	0	0	1,000
Taliadau Amaeth Uniongyrchol Colofn 1 yr UE	3,000	0	3,000	0	0	0	3,000
Gweinyddu'r Cynllun Taliad Sengl	1,000	3,000	4,000	0	0	0	4,000
Cynlluniau Buddsoddi Gwledig	10,000	0	10,000	20,200	0	20,200	30,200
Pysgodfeydd	600	0	600	0	0	0	600
Hybu Bwydydd Cymreig a Datblygu'r Diwydiant	600	0	600	0	0	0	600

MATERION GWLEDIG	17,250	3,000	20,250	20,200	0	20,200	40,450
CYFIAWNDER CYMDEITHASOL							
Eraill:	7,000	26	7,026	3,913	-5,000	-1,087	5,939
Cynhwysiant Digidol	42	0	42	0	0	0	42
Cefnogi Cymunedau	217	0	217	-500	0	-500	-283
Datblygu Rhyngwladol	16	0	16	0	0	0	16
Partneriaethau Cymdeithasol	88	0	88	0	0	0	88
Gwasanaethau Tân ac Achub	30	0	30	0	0	0	30
Gwasanaethau Tân ac Achub - Systemau Cyfathrebu	979	0	979	0	0	0	979
Cynhwysiant Ariannol	0	0	0	-159	0	-159	-159
Y Comisiynydd Plant	0	29	29	-28	0	-28	1
Penodiadau Cyhoeddus	168	0	168	0	0	0	168
Trais yn Erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol	291	0	291	0	0	0	291
Cydraddoldeb, Cynhwysiant a Hawliau Dynol	2,664	-3	2,661	0	0	0	2,661
Cymunedau Cydlynus	710	0	710	0	0	0	710
Tystiolaeth a Chefnogaeth ar gyfer Cydraddoldeb, Tlodi a Phlant	122	0	122	0	0	0	122
Cymorth i'r Sector Gwirfoddol a Gwirfoddoli	10	0	10	0	0	0	10
Cymorth Cymunedol a Diogelwch	1,522	0	1,522	0	0	0	1,522
Glasbrintiau Cyfiawnder Menywod a Chyfiawnder Ieuencid	141	0	141	0	0	0	141
Banc Cymunedol	0	0	0	1,500	0	1,500	1,500
Safleoedd Sipsiwn a Theithwyr	0	0	0	3,100	0	3,100	3,100
Y Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol	0	0	0	0	-5,000	-5,000	-5,000

CYFIAWNDER CYMDEITHASOL	7,000	26	7,026	3,913	-5,000	-1,087	5,939
GWASANAETHAU CANOLOG A GWEINYDDU							
Eraill:	16,500	0	16,500	0	0	0	16,500
Gwariant Gweinyddu Cyffredinol	15,525	0	15,525	0	0	0	15,525
Costau TG	320	0	320	0	0	0	320
Ymchwil Ganolog	540	0	540	0	0	0	540
Y Comisiwn Cyfansoddiadol	30	0	30	0	0	0	30
Digwyddiadau a Chyfathrebu Corfforaethol	50	0	50	0	0	0	50
Diwygio'r Senedd	35	0	35	0	0	0	35
GWASANAETHAU CANOLOG A GWEINYDDU	16,500	0	16,500	0	0	0	16,500
NEWIDIADAU ERAILL SY'N EFFEITHIO AR GRONFEYDD WRTH GEFN							
Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru	108	0	108	0	0	0	108
Archwilydd Cyffredinol Cymru	0	0	0	-94	0	-94	-94
Y Comisiwn Etholiadol	-54	0	-54	0	0	0	-54
Taliadau a Godir yn Uniongyrchol ar Granfa Gyfunol Cymru	-20	0	20	0	0	0	-20
NEWIDIADAU ERAILL SY'N EFFEITHIO AR GRONFEYDD WRTH GEFN	34	0	34	-94	0	-94	-60
Cronfeydd Wrth Gefn yn y Gyllideb hon	184,785	196,013	380,798	70,731	7,217	77,948	458,746

Cronfa Wrth Gefn Cymru

6.12 Mae'r balansau a ddelir yng Nghronfa Wrth Gefn Cymru yn cael eu diweddarau bob blwyddyn ariannol i gymryd i ystyriaeth y symudiadau canlynol:

- Cynnydd oherwydd tanwariant sy'n codi ar ôl cyfrifo'r sefyllfa alldro terfynol ar gyfer y flwyddyn ariannol flaenorol; a
- Gostyngiadau oherwydd y symiau a dynnwyd i lawr o'r gronfa wrth gefn yn ystod y flwyddyn.

Y terfynau tynnu i lawr blynyddol o Gronfa Wrth Gefn Cymru yw adnoddau o £125m a chyfalaf o £50m. Gall y cyfalaf a dynnir i lawr gynnwys cyfalaf trafodiadau ariannol cyffredinol a chyfalaf trafodiadau ariannol.

Fel eithriad ar gyfer 2023-24 yn unig, mae Prif Ysgrifennydd y Trysorlys wedi hepgor y terfynau tynnu i lawr gan ganiatáu i Lywodraeth Cymru dynnu adnoddau a chyfalaf hyd at uchafswm y symiau sydd ar gael yng Nghronfa Wrth Gefn Cymru.

Mae tabl 6.2 isod yn dangos y symiau a gadarnhawyd a ddelir ar hyn o bryd yng Nghronfa Wrth Gefn Cymru.

Tabl 6.2 - Balansau a ddelir ar hyn o bryd yng Nghronfa Wrth Gefn Cymru

SYMUDIADAU	£'000oedd		
	Adnoddau heb eu neilltuo	Cyfalaf Cyffredinol	Cyfalaf Trafodiadau Ariannol
Balans a ddygwyd ymlaen o 2022-23	265,056	47,230	37,420
Tynnu i lawr yn y gyllideb atodol gyntaf 2023-24	-65,962	0	0
Tynnu i lawr a gynhwysir yn y gyllideb atodol hon	-199,094	-47,230	-37,420
Balans Presennol sydd ar gael yng Nghronfa Wrth Gefn Cymru	0	0	0

7. Cyllidebau Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)

7.1 Mae'r cyllidebau AME a nodir yn y gyllideb atodol hon yn adlewyrchu'r rhagolygon diwethaf a ddarparwyd i Drysorlys EF ym mis Ionawr 2024. Mae'r newidiadau a wnaed ers i'r Gyllideb Atodol Gyntaf gael ei chymeradwyo yn cynnwys:

- Cyfanswm cynnydd o £99,925k yng nghyllideb AME Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i adlewyrchu'r rhagolygon diweddaraf ar gyfer amhariadau a darpariaethau yn ymwneud â'r GIG yng Nghymru, yn cynnwys:
 - AME Adnoddau o £98,622k; a
 - AME Cyfalaf o £1,303k.
- Cyfanswm gostyngiad o £460,185k yng nghyllideb AME MEG y Gymraeg ac Addysg i adlewyrchu'r rhagolygon diweddaraf ar gyfer Benthyciadau i Fyfirwyr gan gynnwys:
 - Cynnydd o £483,254k yn AME adnoddau; a
 - Gostyngiad o £23,069k yn AME cyfalaf.
- Cyfanswm cynnydd o £388,425k yng nghyllideb AME adnoddau y MEG Newid Hinsawdd gan gynnwys:
 - £193,425k mewn perthynas â Thai'r Farchnad; a
 - £145,000k mewn perthynas â'r amhariad yn ymwneud â choedwigaeth ac asedau biolegol.
- Cynnydd net o £36,271k yng nghyllideb AME adnoddau MEG yr Economi yn ymwneud â chynnydd mewn amhariadau, cynnydd yn y darpariaethau ar gyfer sawl corff a noddir a darpariaethau ar gyfer dyledion drwg, gan gynnwys:
 - Cynnydd o £11,000k ar gyfer yr amhariad yn achos seilwaith sy'n gysylltiedig ag eiddo;

- Cynnydd o £12,000k yn ymwneud â darpariaethau ar gyfer y Gronfa Cyllid Busnes; a
- Cynnydd o £6,000k ar gyfer darpariaethau yn ymwneud â chyrff a noddir.
- Gostyngiad o £6,434k yng nghyllideb AME y MEG Cyfiawnder Cymdeithasol yn ymwneud â phensiynau'r gwasanaeth tân.

Mae Tabl 7.1 isod yn nodi'r cyllidebau AME presennol.

Tabl 7.1 – Newidiadau i Ddyraniadau AME MEG Llywodraeth Cymru

PRIF GRWPIAU GWARIANT (MEGs)	£000oedd					
	ADNODDAU			CYFALAF		
	Cyllideb Atodol 2023-24 Mehefin 2023	Newidiad- au	Cyllideb Atodol Gyntaf 2023-24 Cynlluniau Newydd Chwefror 2024	Cyllideb Atodol 2023-24 Mehefin 2023	Newidiad- au	Cyllideb Atodol 2023-24 Cynlluniau Newydd Chwefror 2024
Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	220,887	98,622	319,509	456	1,303	1,759
Cyllid a Llywodraeth Leol	906,453	0	906,453	0	0	0
Y Gymraeg ac Addysg	-596,212	482,254	-112,958	1,386,466	-23,069	1,363,397
Newid Hinsawdd	57,477	338,425	395,902	0	0	0
Yr Economi	58,525	36,271	94,796	0	0	0
Materion Gwledig	0	0	0	0	0	0
Cyfiawnder Cymdeithasol	24,546	6,434	30,980	0	0	0
Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	3,200	0	3,200	0	0	0
Cyfanswm y Dyraniad i Lywodraeth Cymru	674,876	963,006	1,637,882	1,386,922	-21,766	1,365,156

Atodiad 1 – Cysoni rhwng Cyllidebau'r Portffolios yn Nhablau'r Camau Gweithredu a'r rhai yng Nghynnig y Gyllideb

Mae'r Nodyn Esboniadol yn ategu Cynnig y Gyllideb Atodol, a gyhoeddir ochr yn ochr â'r ddogfen hon, sy'n nodi'r newidiadau i'r adnoddau y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu eu defnyddio yn 2023-24 a'r arian parod y mae'n ceisio awdurdod i'w dynnu o Gronfa Gyfunol Cymru. Mae'r tablau yn y nodyn hwn yn defnyddio cyfansymiau rheoli Trysorlys Ei Fawrhydi ac yn cyd-fynd â Thablau'r BEL. Er hynny, mae'r ffigurau yng Nghynnig y Gyllideb Atodol yn cyd-fynd â'r Datganiad o Aldro Adnoddau a ddefnyddir yng nghyfrifon Llywodraeth Cymru ac sy'n cael ei baratoi ar sail ychydig yn wahanol.

Mae cyllideb weinyddol Llywodraeth Cymru yn cynnwys eitemau nad ydynt yn sgorio fel rhan o'r 'Adnoddau sy'n Ofynnol' gan Weinidogion Cymru. Mae'r Atodiad hwn yn darparu cysoniad rhwng y ddau yn ôl pob portffolio.

CYLLIDEB ATODOL 2023-24									
£000oedd									
	Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol	Cyllid a Llywodraeth Leol	Y Gymraeg ac Addysg	Newid Hinsawdd	Yr Economi	Materion Gwledig	Cyfiawnder Cymdeithasol	Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu	CYFANSWM
Adnodd	11,058,504	4,853,282	1,988,409	1,393,420	433,271	367,234	139,769	333,533	20,567,422
Cyfalaf	518,943	307,324	352,589	1,982,112	43,571	40,000	18,081	12,397	3,275,017
AME Adnoddau	319,509	906,453	-112,958	395,902	94,796	0	30,980	3,200	1,637,882
AME Cyfalaf	1,759	0	1,363,397	0	0	0	0	0	1,365,156
CYFANSWM Y GWARIANT A REOLIR	11,898,715	6,067,059	3,591,437	3,771,434	571,638	407,234	188,830	349,130	26,845,477
Cysoni ag Adnoddau									
Defnyddio Adnoddau – Cyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru	-154		-750	-69,291	-39,693				-109,888
Benthyca â Chymorth		-88,800							-88,800
Costau Casglu Derbyniadau'r Gronfa Yswiriant Gwladol	-906								-906
Ardrethi Annomestig Cenedlaethol sy'n Daladwy (a'r Costau Casglu)		-911,172							-911,172
Taliadau Llog ar Fenthyciadau		-7,008							-7,008
Y Fenter Cyllid Preifat (PFI)				-10,070					-10,010
ADNODDAU Y GWNAED CAIS AMDANYNT	11,897,655	5,060,079	3,590,687	3,692,073	531,945	407,234	188,830	349,130	25,717,633

Atodiad 2 – Geirfa

Cam gweithredu	O fewn pob Maes Rhaglen Wariant (SPA), dyrennir cyllidebau i nifer o is-raglenni a elwir yn Gamau Gweithredu.
Cwmpasoedd	Disgrifiadau o'r dibenion penodol y mae Gweinidogion Cymru wedi'u hawdurdodi gan Senedd Cymru i wario adnoddau arnynt. Mae Disgrifiadau o'r Cwmpasoedd a'r terfynau o ran adnoddau wedi'u cynnwys yng Nghynigion y Gyllideb Flynyddol a'r Gyllideb Atodol. Mae'r cwmpasoedd yn cyfateb i'r Prif Grwpiau Gwariant (MEGs).
Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME)	Gwariant na all yn rhesymol fod yn destun cyfyngiadau cadarn, amlfwyddyn yn yr un ffordd â'r Terfyn Gwariant Adrannol (DEL), ac sydd felly'n cael ei adolygu ddwywaith y flwyddyn fel rhan o brosesau Cyllideb ac Adroddiad Rhag-gyllidebol Trysorlys EF. Mae Gwariant a Reolir yn Flynyddol (AME), fel rheol, yn cynnwys rhaglenni sy'n fawr, yn ansicr neu'n ymateb i'r galw; er enghraifft benthyciadau i fyfyrwyr.
Cynnig y Gyllideb	Y dull a ddefnyddir gan Senedd Cymru i roi awdurdod i Weinidogion Cymru wario adnoddau hyd at lefel benodol ar ddibenion penodedig ac i dynnu arian parod hyd at derfyn penodol o Gronfa Gyfunol Cymru.
Llinell Wariant yn y Gyllideb (BEL)	O fewn pob Cam Gweithredu, dyrennir cyllidebau i nifer o is-grwpiau gwariant a elwir yn Llinellau Gwariant yn y Gyllideb (BEL). Mae tablau sy'n dangos cyllidebau ar lefel y BEL ar gael yn: https://llyw.cymru/cyllidebau-llywodraeth-cymru
Cyfalaf	Gwariant sy'n arwain yn bennaf at ased ffisegol, er enghraifft adeilad newydd. Mae gan gyllidebau DEL ac AME Llywodraeth Cymru derfynau gwahanol ar gyfer cyfalaf a reffeniw.

Terfyn Gwariant Adrannol (DEL)	Terfyn y gyllideb amflwyddyn ar gyfer Llywodraeth Cymru a bennwyd gan Drysorlys EF mewn Adolygiadau o Wariant.
Dibrisiant	Y gostyngiad yng ngwerth ased yn sgil traul, oed a'r ffaith ei fod wedi darfod. O ran cyllidebu adnoddau, mae dibrisiant yn rhan o Derfyn Gwariant Adrannol (DEL) Llywodraeth Cymru ond eitem DEL adnoddau anghyllidol ydyw.
Gwariant a godir yn uniongyrchol ar Gronfa Gyfunol Cymru	Gwariant y mae'n ofynnol yn gyfreithiol i Gronfa Gyfunol Cymru ei dalu'n uniongyrchol ac felly nad yw'n sgorio yn erbyn cyllidebau Llywodraeth Cymru nac unrhyw gorff arall. Mae'r gwariant a godir yn uniongyrchol yn cynnwys tâl cydnabyddiaeth y Llywydd a'r Archwilydd Cyffredinol.
Trafodiadau Ariannol	Dim ond at ddibenion benthyciadau ac ecwiti y gellir defnyddio trafodiadau ariannol. Hefyd mae'n rhaid ad-dalu cyfran o'r cyllid i'r Trysorlys.
DEL Adnoddau Cyllidol (y cyfeirir ato weithiau fel refeniw)	Y DEL Adnoddau Cyllidol sy'n sgorio'r rhan fwyaf o wariant cyfredol yr adran. Cofnodir gwariant ar sail croniadau. Mae'n cynnwys gwariant ar gyflogau, caffael cyfredol, grantiau cyfredol a chymorthdaliadau.
Prif Grŵp Gwariant (MEG)	Caiff DEL Llywodraeth Cymru ei rannu'n nifer o Brif Grwpiau Gwariant (MEG). Ceir 8 MEG ar hyn o bryd: Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol; Cyllid a Llywodraeth Leol; Y Gymraeg ac Addysg; Newid Hinsawdd; Yr Economi; Materion Gwledig; Cyfiawnder Cymdeithasol a Gwasanaethau Canolog a Gweinyddu.
DEL Adnoddau Anghyllidol (y cyfeirir ato weithiau fel refeniw 'nad ydyw'n arian parod')	Y gyllideb DEL Adnoddau Anghyllidol sy'n sgorio gwariant cyfredol yr adran mewn perthynas â dibrisiant ac amhariadau benthyciadau i fyfyrwyr. Mae DEL Adnoddau Anghyllidol wedi'i glustnodi ac ni ellir ei ddefnyddio i gyllido gwariant DEL adnoddau cyllidol.
Derbyniadau	Mae rhai rhannau o weithgarwch Llywodraeth Cymru yn creu incwm, er enghraifft, drwy werthu neu rentu asedau. Caiff y rhain eu cynrychioli yn y gyllideb fel ffigurau negyddol.
Cyllidebu adnoddau	Mae cyllideb Llywodraeth Cymru wedi'i phennu ar sail adnoddau sy'n deillio o wybodaeth am groniadau. Mae'r wybodaeth am groniadau yn mesur adnoddau wrth iddynt gael eu defnyddio yn hytrach na phan delir yr arian parod.

	Felly, er enghraifft, mae cyllidebu adnoddau yn cynnwys swm am ddibrisiant, sef ffordd o fesur yr asedau cyfalaf a ddefnyddiwyd neu a dreuliwyd.
Adolygiad o Wariant	O bryd i'w gilydd mae Trysorlys EF yn adolygu gwariant pob un o Adrannau Llywodraeth y DU ac yn pennu cyllidebau ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Mae cyllidebau ar gyfer y gweinyddiaethau datganoledig yn deillio o'r cyllidebau hyn drwy gyfrwng Fformiwla Barnett, sef y dull a ddefnyddir i gyfrifo'r gwariant cyhoeddus a ddyrennir i Gymru i adlewyrchu'r newidiadau yn lefelau'r gwariant a ddyrennir i wasanaethau cyhoeddus yn Lloegr
Cyfanswm y Gwariant a Reolir (TME)	Cyfanswm Rheoli gan Drysorlys EF yw hwn sy'n cynnwys cyfanswm y Terfyn Gwariant Adrannol ynghyd â Gwariant a Reolir yn Flynyddol.
Cronfa Gyfunol Cymru	Y cyfrif sy'n derbyn yr arian sydd i'w ddefnyddio gan Lywodraeth Cymru, Comisiwn y Senedd, yr Archwilydd Cyffredinol ac Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru yn unol â phleidlais Senedd y DU.
CNLC	Corff a Noddir gan Lywodraeth Cymru. Mae enghreifftiau'n cynnwys Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a Chyngor Celfyddydau Cymru.